

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 7 februari 1930 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen för Sveriges riksbank.

I en till bankoutskottet avlåten, den 9 januari 1930 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen att för sin del antaga ett i skrivelsen intaget förslag till lag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

Fullmäktiges ifrågavarande förslag avser en höjning av avbetalningslånefonden med två miljoner kronor, nämligen från fyrtiotvå miljoner kronor till fyrtiofyra miljoner kronor.

Tillika hava fullmäktige, under förutsättning att lag utfärdas i enlighet med förslaget, hemställt, att nu ifrågavarande ökning av avbetalningslånefonden måtte ske genom överföring av två miljoner kronor från 1929 års vinst till avbetalningslånefonden.

I berörda skrivelse hava fullmäktige till en början erinrat, hurusom beloppet av utestående avbetalningslån, som vid slutet av år 1928 utgjort 39,616,989 kronor 50 öre, vid utgången av år 1929 stigit till 41,209,185 kronor 18 öre, vadan vid sistnämnda tidpunkt av fonden återstått obegagnade 790,814 kronor 82 öre, fördelade på riksbankens huvudkontor och dess tjugufem avdelningskontor.

Därefter hava fullmäktige anfört följande:

»Vid flera föregående tillfällen har framhållits, att fonden kan sägas fylla ett verkligt behov, och detta torde alltjämt vara fallet i synnerhet beträffande vissa delar av landet. Orsaken härtill torde bland annat vara, att de enskilda sparbankerna, vilka hava möjlighet att utlämna borgenslån till jämförelsevis låg räntefot, i mycket olika utsträckning placerat sina medel i sådana lån och på sina håll helt avstått från dylik placering. Fullmäktige anse med hänsyn därtill, att tillströmningen av ansökningar om avbetalningslån alltjämt fortsätter, att fonden bör ytterligare höjas; och vilja fullmäktige föreslå, att densamma ökas med två miljoner kronor till fyrtiofyra miljoner kronor.

För en sådan ökning av fonden erfordras ändring av 13 § i riksbankslagen och i samband därmed av bestämmelsen i 25 § andra stycket samma lag. Sistnämnda bestämmelse synes lämpligen böra erhålla sådan formulering, att densamma vid eventuell ökning av fonden må kunna bibehållas oförändrad.»

Utskottet.

Riksbankens avbetalningslånefond, från vilken avbetalningslån beviljas huvudsakligen åt näringsidkare, befattningshavare, studerande m. fl. personer i mera anspråkslösa ekonomiska villkor, har enligt vad erfarenheten givit vid handen en betydelsefull uppgift att fylla. Vid sådant förhållande och med hänsyn till vad fullmäktige anført om fondens nuvarande ställning anser utskottet, att fonden även innevarande år bör höjas. I fråga om storleken av denna höjning anser sig utskottet böra tillstyrka det av fullmäktige föreslagna beloppet, två miljoner kronor. Såsom fullmäktige föreslagit, torde höjningen böra ske genom överföring av det ifrågasatta beloppet från 1929 års vinst till avbetalningslånefonden.

Beträffande avfattningen av det utav fullmäktige framlagda lagförslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, med bifall till fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må

1:o) för sin del antaga följande

Förslag

till

L a g

**om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897
för Sveriges riksbank.**

13 §.

Från en under riksbankens förvaltning stående särskild fond (avbetalningslånefonden) med ett kapital av fyrtiofyra miljoner kronor må riksbanken utlämna lån mot förbindelse till återbetalning på vissa bestämda tider samt mot säkerhet, som i mom. d) ovan sägs.

25 §.

Över riksbankens behållna årliga vinst äger riksdagen förfoga, dock med iakttagande av vad här nedan i 26 § stadgas.

Till riksbankens vinst skall även räknas den vinst för året, som uppstår för avbetalningslånefonden; dock att därest i följd av lidna förluster denna fond nedgått under det belopp, vartill densamma enligt 13 § skall uppgå, fondens följande årsvinster främst skola användas för dess uppbringande till samma belopp.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

samt

2:o) besluta att, under förutsättning av bifall till vad under 1:o) här ovan föreslagits, omförmälda ökning av avbetalningslånefonden skall ske genom överföring till nämnda fond av 2,000,000 kronor från 1929 års vinst.

Stockholm den 7 februari 1930.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson*, *Gustafsson* i Stensholm, *Lindley*, *Ström* i Lidköping, *Johansson* i Friggeråker, *Abrahamsson**), *Bjurström* och *Forssell*;

från andra kammaren: herrar *Winkler*, *Borggren*, *Bäcklund*, *Svensson* i Betingetorp, *Wikström*, *Lovén*, *Ryberg* och *Carlsson* i Solberga.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering